ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (prvá komora)

z 22. júna 2005 *

Vo veci T-102/03,

Centro informativo per la collaborazione tra le imprese e la promozione degli investimenti in Sicilia SpA (CIS), so sídlom v Catanii (Taliansko), v zastúpení: A. Scuderi a G. Motta, advokáti,

žalobca,

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: E. de March a L. Flynn, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci A. Dal Ferro, advokát, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

* Jazyk konania: taliančina.

ktorej predmetom je žaloba o neplatnosť rozhodnutia Komisie K (2002) 4155 z 15. novembra 2002, týkajúceho sa zrušenia pomoci Európskeho fondu pre regionálny rozvoj (EFRR), poskytnutej vo forme globálneho grantu pre činnosť informačného centra pre spoluprácu medzi podnikmi a na podporu investícií rozhodnutím Komisie K (93) 256/4 zo 16. februára 1993 a vymáhania zálohy vyplatenej Komisiou z dôvodu tejto pomoci,

SÚD PRVÉHO STUPŇA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV (prvá komora),

v zložení: predseda komory J. D. Cooke, sudcovia R. García-Valdecasas a I. Labucka,

tajomník: J. Palacio González, hlavný referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 1. februára 2005,

vyhlásil tento

Rozsudok

Právny rámec

1 Článok 158 ES stanovuje, že Spoločenstvo rozvíja a uskutočňuje činnosti vedúce k posilneniu hospodárskej a sociálnej súdržnosti. Predovšetkým sa zameriava na

znižovanie rozdielov medzi úrovňami rozvoja v jednotlivých regiónoch a zaostalosti v najviac znevýhodnených regiónoch na podporu celkového harmonického rozvoja Spoločenstva. V súlade s článkom 159 ES Spoločenstvo podporuje dosiahnutie týchto cieľov aj prostredníctvom štrukturálnych fondov, najmä Európskeho fondu pre regionálny rozvoj (EFRR).

2 Vzhľadom na dosiahnutie týchto cieľov a stanovenie úloh fondom Rada prijala nariadenie (EHS) č. 2052/88 z 24. júna 1988 o úlohách štrukturálnych fondov a ich účinnosti a o koordinácii ich činností navzájom, ako aj s činnosťami Európskej investičnej banky a ďalšími existujúcimi finančnými nástrojmi [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 185, s. 9), zmenené a doplnené najmä nariadením Rady (EHS) č. 2081/93 z 20. júla 1993 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 193, s. 5).

3 Dňa 19. decembra 1988 Rada prijala nariadenie (EHS) č. 4253/88 na vykonanie nariadenia (EHS) č. 2052/88, pokiaľ ide o koordináciu činností rozličných štrukturálnych fondov navzájom na jednej strane a ich činností a s operáciami Európskej investičnej banky a ďalšími existujúcimi finančnými nástrojmi na druhej strane [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 374, s. 1). Toto nariadenie nadobudlo účinnosť 1. januára 1989 a bolo zmenené a doplnené niekoľkokrát, kým nebolo zrušené k 31. decembru 1999 nariadením Rady (ES) č. 1260/1999 z 21. júna 1999 o všeobecných ustanoveniach o štrukturálnych fondoch (Ú. v. ES L 161, s. 1; Mim. vyd. 14/001, s. 31).

4 Podľa prechodných ustanovení uvedených v článku 52 ods. 1 nariadenia č. 1260/1999, článok 24 nariadenia č. 4253/88, nazvaný „Zníženie, pozastavenie a zrušenie pomoci" [*neoficiálny preklad*], v znení zmenenom a doplnenom nariadením Rady (EHS) č. 2082/93 z 20. júla 1993 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 193, s. 20), účinnom od 15. novembra 2002, to znamená odo dňa, v ktorom

Komisia rozhodla o zrušení predmetnej pomoci (ďalej len „článok 24 nariadenia č. 4253/88"), znie:

„1. Ak existuje podozrenie, že pomoc na vykonanie činnosti alebo opatrenia je čiastočne alebo v celom rozsahu neodôvodnená, Komisia vykoná potrebné overovanie daného prípadu v rámci partnerstva, pričom najmä vyzve členský štát alebo iné úrady, ktoré ním boli určené pre vykonanie činnosti, aby v stanovenej lehote predložili svoje pripomienky.

2. Komisia môže po tomto overovaní znížiť alebo pozastaviť pomoc pre dotknutú činnosť alebo opatrenie, ak sa počas overovania zistí existencia nezrovnalostí alebo podstatných zmien, ktoré ovplyvňujú povahu a vykonanie činnosti alebo opatrenia a pre ktoré sa nepožiadalo o súhlas Komisie.

3. Každá čiastka, ktorá zakladá bezdôvodné obohatenie, musí byť vrátená Komisii. Nevrátené čiastky sa zvyšujú o úroky z omeškania v súlade s ustanoveniami o financovaní a s opatreniami, ktoré prijme Komisia v konaní upravenom v kapitole VIII." [*neoficiálny preklad*]

Skutkový stav a konanie

Rozhodnutie o schválení pomoci

5 Rozhodnutím K (93) 256/4 zo 16. februára 1993 Komisia schválila poskytnutie pomoci Talianskej republike z Európskeho fondu pre regionálny rozvoj (EFRR) vo forme globálneho grantu na činnosť informačného centra pre spoluprácu medzi podnikmi a na podporu investícií v rámci Spoločenstva na podporu štrukturálnych

činností Spoločenstva — cieľ č. 1 — pre Regione Siciliana (ďalej len „rozhodnutie o schválení").

6 Článok 1 druhý odsek rozhodnutia o schválení upresňuje, že pomoc EFRR vo výške 6 760 000 ecu bola poskytnutá informačnému centru pre spoluprácu medzi podnikmi a na podporu investícií, ktorý je zodpovednou sprostredkovateľskou organizáciou. Na základe tohto ustanovenia podmienky použitia grantu musia byť stanovené v dohode uzatvorenej so súhlasom dotknutého členského štátu medzi Komisiou a sprostredkovateľskými organizáciami.

7 Podľa článku 2 rozhodnutia o schválení a podľa finančnej tabuľky, tvoriacej jeho prílohu, táto pomoc EFRR predstavuje okolo 60 % predpokladaných celkových nákladov na dotknutý projekt a musí byť doplnená príspevkom Regione Siciliana vo výške 3 758 000 ecu a príspevkom zo súkromného sektora vo výške 540 000 ecu.

8 Článok 3 prvý odsek rozhodnutia o schválení stanovil 31. december 1993 za posledný deň lehoty na vznik všetkých právne záväzných záväzkov umožňujúcich vynaložiť výdavky a 31. december 1995 za posledný deň lehoty na vynaloženie týchto výdavkov:

„Pomoc Spoločenstva môže byť pridelená na výdavky na operácie stanovené globálnym grantom, ktoré sa v členskom štáte uskutočnia — pred 31. decembrom 1993 — na dohodnutie právne záväzných záväzkov a prevzatie zodpovedajúcich finančných záväzkov. Posledný deň lehoty na vynaloženie týchto výdavkov je stanovený na 31. december 1995."

9 Článok 3 druhý odsek rozhodnutia o schválení však umožňuje Komisii tieto lehoty predĺžiť:

„Komisia však môže, na základe žiadosti predloženej členským štátom do konca stanovenej lehoty, predĺžiť tieto lehoty, ak to predložené informácie odôvodňujú. Ak poskytnuté lehoty Komisia nepredĺži, výdavky vynaložené po poslednom dni lehoty na ich vynaloženie nemôžu viac využívať pomoc Spoločenstva."

10 Dňa 22. marca 1993 Komisia vyplatila talianskemu ministerstvu financií zálohu vo výške 3 380 000 ecu z dôvodu pomoci EFRR. Táto záloha nebola Centro informativo per la collaborazione tra le imprese e la promozione degli investimenti in Sicilia SpA (ďalej len „CIS"), sprostredkovateľskej organizácii zodpovednej za pomoc a žalobcovi v tomto konaní, vyplatená.

Dohoda medzi CIS a Komisiou

11 Dňa 2. septembra 1993, v súlade s prvým článkom druhým odsekom rozhodnutia o schválení, CIS a Komisia podpísali dohodu o stanovení podmienok použitia globálneho grantu poskytnutého rozhodnutím o schválení (ďalej len „dohoda medzi CIS a Komisiou").

12 Podľa článku 1 druhého odseku dohody medzi CIS a Komisiou zásah Spoločenstva „má za cieľ vytvoriť centrum, ktoré bude poskytovať podnikom, najmä malým a stredným podnikom, ... tak informačné služby s pridanou hodnotou, ako aj služby týkajúce sa rozvoja podnikateľských iniciatív s milánskymi podnikmi alebo s tými podnikmi, s ktorými sú s nimi prepojené."

13 Článok 5 tejto dohody opisuje sedem opatrení, ktoré musia byť vykonané CIS v rámci zásahu Spoločenstva, a to:

— opatrenie č. 1: štrukturálne členenie informačného centra,

— opatrenie č. 2: vytvorenie informačného systému o sicílskych podnikoch,

— opatrenie č. 3: ponuka rozšírených informačných služieb pre podniky,

— opatrenie č. 4: vytvorenie investičných balíkov a spolupráce,

— opatrenie č. 5: využitie externých úradov,

— opatrenie č. 6: podpora spolupráce,

— opatrenie č. 7: marketing a komunikácia.

Opatrenie č. 1 sa konkrétne týka „vytvorenia a štrukturálneho členenia centra služieb pre prístup k sieťam vnútroštátnych a medzinárodných služieb, s cieľom podporiť začlenenie sicílskych podnikov do trhu".

14 Článok 14 dohody medzi CIS a Komisiou uvádza toto:

„Komisia, so súhlasom členského štátu, môže — ak sa sprostredkovateľ dopustí vážnych nesplnení povinností — kedykoľvek zrušiť záväzky, na ktorých splnenie sa zaviazala na základe tejto dohody, s priznaním splatných čiastok sprostredkovateľovi za vzniknuté záväzky a za uskutočnené činnosti na účely vykonania globálneho grantu až do dňa oznámenia o zrušení."

Rokovanie o dohode medzi CIS a Regione Siciliana

15 Listom z 12. novembra 1993 zaslaným Komisii, talianskym úradom a Regione Siciliana požiadala CIS Komisiu o predĺženie lehôt určených článkom 3 rozhodnutia o schválení o jeden rok (teda 31. december 1993 na vznik všetkých právne záväzných finančných záväzkov a 31. december 1995 na vynaloženie týchto výdavkov).

16 Tento list vysvetľuje, že omeškanie vzniknuté po podpise dohody medzi CIS a Regione Siciliana, ktorá mala umožniť CIS prijať príspevok Regione Siciliana, bolo zapríčinené neskorým oznámením stanoviska Consiglio di giustizia amministrativa (Správnej súdnej rady) a malo za následok omeškanie vystavenia bankových záruk nevyhnutných na to, aby dohoda medzi CIS a Komisiou nadobudla účinnosť.

17 Komisia súhlasila s predĺžením lehoty do 31. decembra 1994 poskytnutej s ohľadom na prijatie finančných záväzkov.

18 Dňa 13. decembra 1994 CIS a Regione Siciliana podpísali dohodu o stanovení podmienok použitia pomoci poskytnutej Regione Siciliana doplňujúcej pomoc EFRR (ďalej len „dohoda medzi CIS a Regione Siciliana").

19 Článok 15 dohody medzi CIS a Regione Siciliana však stanovuje, že na to, aby táto dohoda nadobudla účinnosť, je potrebný dekrét predsedu regiónu a zásah zo strany Dvora audítorov. Tieto formality boli naplnené 29. marca 1995, v deň, kedy táto dohoda nadobudla účinnosť.

20 Článok 11 dohody medzi CIS a Regione Siciliana uvádza, že Regione Siciliana môže kedykoľvek zrušiť záväzky, na ktorých splnenie sa zaviazala na základe dohody, ak sa sprostredkovateľ dopustí veľmi vážnych nesplnení povinností, „s priznaním splatných čiastok sprostredkovateľovi za vzniknuté záväzky a za uskutočnené činnosti na účely vykonania globálneho grantu až do dňa oznámenia o zrušení".

21 Roku 1994 CIS uskutočnila vlastnými zálohami na svoje základné imanie prvé opatrenie, ktoré musí byť uskutočnené v rámci zásahu Spoločenstva, a to „vytvorenie a štrukturálne členenie centra služieb pre prístup k sieťam vnútroštátnych a medzinárodných služieb, s cieľom podporiť začlenenie sicílskych podnikov na trh". Tieto činnosti sa skladajú zo zapojenia špecifických ľudských a finančných zdrojov na zaručenie konkrétnej pomoci regionálnym orgánom a inštitúciám Spoločenstva a na vytvorenie vzťahov s podnikmi a združeniami. Podľa CIS museli byť tieto činnosti uskutočnené, v opačnom prípade by spôsobené omeškanie nemohlo byť dostihnuté. CIS podala správu o týchto činnostiach Komisii prostredníctvom štátnej a regionálnej talianskej správy.

22 Dňa 15. decembra 1994 sa v Palerme uskutočnilo stretnutie dozorného výboru nad projektom za účasti zástupcov CIS a úradníka generálneho riaditeľstva (GR) „regionálnej politiky" Komisie. Počas tohto stretnutia tento úradník naznačil, že rozhodnutie správnej rady CIS, týkajúce sa vykonávajúcich projektov, a jej záväzku uskutočniť projekt sa môže opierať o koncepciu „záväzkov, ktoré majú byť prevzaté do 31. decembra 1994" v zmysle článku 3 rozhodnutia o schválení.

Od druhej žiadosti o predĺženie lehôt stanovených článkom 3 rozhodnutia o schválení do napadnutého rozhodnutia

23 Počas decembra 1994 Regione Siciliana poslala Komisii druhú žiadosť o predĺženie lehôt na poskytnutie pomoci EFRR, ktorá bola Komisiou zamietnutá.

24 Listom z 21. septembra 1995 Komisia oznámila CIS svoje zamietnutie predĺženia, o ktoré žiadal Regione Siciliana a požiadala o oznámenie výšky vynaložených výdavkov s cieľom stanoviť podiel účasti EFRR:

„... Oznamujeme vám, že vaša žiadosť o predĺženie lehôt na finančné záväzky nemohla byť Komisiou z dôvodu nedostatku platných záväzných rozhodnutí voči prijímajúcim podnikom prijatá, napriek tomu, že rozhodnutie o predĺžení o jeden rok bolo prijaté včas (lehota uplynula 31. decembra 1994). Mohli by ste nás taktiež v čo najkratšej dobe informovať o výške vašich záväzkov, aby sme mohli určiť výšku našich záväzkov."

25 Dňa 20. októbra 1995, následne po zamietnutí Komisie predĺžiť lehoty na vykonanie globálneho grantu, CIS zobrala na vedomie, že nemôže pokračovať v projekte, ktorý tvoril jej predmet činnosti, a rozhodla o predčasnom zrušení spoločnosti, čo malo za následok jej vstup do likvidácie.

26 S cieľom získať náhrady nákladov spojených s vykonaním projektu vo výške podielu, ktorý na seba prebral Regione Siciliana, CIS predložila orgánom tohto regiónu zoznam výdavkov vynaložených v tomto rámci v celkovej výške 711 587 000 talianskych lír (ITL). CIS taktiež požiadala Regione Siciliana o odovzdanie analogickej žiadosti o náhrady, ktoré sa majú odpočítať od čiastok uložených na talianskom ministerstve financií z dôvodu pomoci EFRR.

27 Listom z 9. marca 2001 talianske orgány odovzdali Komisii konečný stav výdavkov vynaložených CIS v rámci pomoci, ako aj dokumenty uvádzajúce čiastku 688 505 743 ITL ako výdavky prehlásené regionálnymi orgánmi za prípustné.

28 Listom z 27. decembra 2001 Komisia začala konanie stanovené v článku 24 nariadenia č. 4253/88 tým, že vyzvala talianske orgány a príjemcov pomoci na predloženie ich pripomienok. Tento list uvádzal, že Komisia zamýšľa zrušiť pomoc EFRR a požiadať o vrátenie poskytnutej zálohy, pretože prieskum predložených dokumentov „dokázal, že prehlásené výdavky sa týkali len začatia činnosti [CIS]", zatiaľ čo informačné, asistenčné a podporné činnosti neboli medzi prehlásenými výdavkami uvedené, hoci tieto činnosti mali byť uskutočnené CIS v súlade s dohodou medzi ňou a Komisiou, čo Komisii podľa nej umožnilo domnievať sa, že „[CIS], ktorá skončila akúkoľvek svoju činnosť 6. decembra 1995, nebola nikdy funkčná".

29 Listom z 11. marca 2002 Regione Siciliana oznámila Komisii pripomienky likvidátora CIS na rozhodnutie začať konanie stanovené v článku 24 nariadenia č. 4253/88. Tento list pripomína, že talianske orgány informovali Komisiu, že výdavky považované za prípustné na konci overenia uskutočneného Regione Siciliana boli vo výške 688 505 743 ITL, že tieto výdavky vynaložil CIS v rámci činností vykonaných pre uskutočnenie opatrenia č. 1 „štrukturálne členenie informačného centra" a že správna rada CIS prijala niekoľko rozhodnutí týkajúcich sa ostatných opatrení, na ktoré smerovala pomoc, ako opatrenia č. 3 „ponuka rozšírených informačných služieb pre podniky", pre ktoré bola určená databáza a nevyhnutné ľudské zdroje, a opatrenia č. 5 „využitie externých úradov", pre ktoré boli prijaté realizačné plány. Tento list taktiež uvádza, že neuskutočnenie projektu nevyplývalo z činnosti či nečinnosti CIS, ale z oneskoreného uzatvorenia dohody medzi CIS a Regione Siciliana a následkom toho z oneskoreného spolufinancovania týmto regiónom.

30 Rozhodnutím K (2002) 4155 z 15. novembra 2002 poslaným Talianskej republike Komisia zrušila pomoc EFRR vo výške 6 760 000 ecu, poskytnutú rozhodnutím o schválení, a požiadala talianske orgány o vrátenie zálohy poskytnutej z dôvodu tejto pomoci (ďalej len „napadnuté rozhodnutie").

Konanie a návrhy účastníkov konania

31 Žalobca návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 14. marca 2003 podal žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.

32 Na základe správy sudcu spravodajcu Súd prvého stupňa rozhodol o otvorení ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania boli žalobca a Komisia vyzvaní na predloženie viacerých dokumentov a na písomné vyjadrenie sa k sérii otázok.

33 Listom žalobcu z 31. decembra 2004 a listom Komisie zo 6. januára 2005 vyhoveli účastníci konania opatreniam na zabezpečenie priebehu konania prijatým Súdom prvého stupňa.

34 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na otázky, ktoré im Súd prvého stupňa položil, boli vypočuté na pojednávaní 1. februára 2005. Pri tejto príležitosti žalobca potvrdil, že nenamieta napadnuté rozhodnutie v časti, v ktorej ruší pomoc, ale len v časti, v ktorej nepriznáva čiastočnú náhradu EFRR-om, ktorá sa týka výdavkov vynaložených CIS v rámci pomoci v stanovenej výške 688 505 743 ITL.

35 Žalobca navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zrušil napadnuté rozhodnutie v časti, v ktorej nepriznáva čiastočnú náhradu EFRR-om, ktorá sa týka výdavkov vynaložených CIS v rámci pomoci v stanovenej výške 688 505 743 ITL,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

36 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

— zamietol žalobu,

— zaviazal žalobcu na náhradu trov konania.

Právny stav

Tvrdenia účastníkov konania

37 Žalobca sa vo svojej žalobe odvoláva na osem žalobných dôvodov: prvý žalobný dôvod sa týka porušenia článku 24 nariadenia č. 4253/88, druhý žalobný dôvod sa vzťahuje na zneužitie právomoci, ktorého sa dopustila Komisia, tretí žalobný dôvod sa týka porušenia článku 14 dohody uzatvorenej medzi CIS a Komisiou, štvrtý žalobný dôvod sa týka porušenia „zásady *force majeure*", piaty žalobný dôvod sa vzťahuje na porušenie zásady proporcionality, šiesty žalobný dôvod sa týka porušenia zásady právnej istoty, siedmy žalobný dôvod sa týka porušenia zásady legitímnej dôvery a ôsmy žalobný dôvod sa vzťahuje na zneužitie právomoci.

38 Podrobnejšie, v rámci druhého žalobného dôvodu žalobca mimochodom zdôrazňuje, že Komisia nemohla nevedieť, že svojím zamietnutím o predĺženie lehôt stanovených pre činnosť nevyhnutne spôsobila prerušenie činností, ktoré mali viesť k úplnému vykonaniu globálneho grantu.

39 V rámci tretieho žalobného dôvodu žalobca rovnako tvrdí, že Komisia porušila článok 14 dohody medzi CIS a Komisiou v rozsahu, v akom toto ustanovenie umožňuje Komisii zrušiť záväzky, ktoré jej vznikli na základe dohody, ak sa sprostredkovateľ dopustí vážnych nesplnení povinností, pričom sa sprostredkovateľovi priznáva právo na náhradu výdavkov vynaložených na záväzky a uskutočnené činnosti s týmto cieľom. V predmetnej veci mala teda Komisia *a fortiori* poskytnúť náhradu výdavkov vynaložených CIS v rámci vykonania pomoci, pretože zlyhanie pomoci nebolo výsledkom nečinnosti CIS, ale bolo dôsledkom skutočností nezávislých od jeho vôle a CIS urobila všetko preto, aby požadované činnosti uskutočnila.

40 Podľa Komisie článok 14 dohody medzi CIS a Komisiou nie je v predmetnej veci uplatniteľný, pretože sa zakladá na domnienke jednostranného zrušenia dohody Komisiou. Predmetná vec sa však týka zrušenia pomoci Spoločenstva Komisiou z dôvodu nezákonnosti alebo zmeny dôležitých podmienok uskutočnenia projektu a článok 24 nariadenia č. 4253/88 je jediným uplatniteľným ustanovením.

41 Okrem toho, v rámci piateho žalobného dôvodu sa žalobca odvoláva na existenciu porušenia zásady proporcionality, keď Komisia zamietnutím žiadosti o náhradu výdavkov, ktoré už boli vynaložené CIS, prekročila vhodné a nevyhnutné hranice na dosiahnutie sledovaného cieľa (rozsudok Súdneho dvora zo 17. mája 1984, Denkavit Nederland, 15/83, Zb. s. 2171, bod 25, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 12. októbra 1999, Conserve Italia/Komisia, T-216/96, Zb. s. II-3139, bod 101). Komisia tak mala zobrať do úvahy okolnosti predmetnej veci, aby sa vyhla prijatiu rozhodnutia, ktoré trestá CIS tak, že jej pripočítava zodpovednosť za omeškanie, ktoré spôsobil Regione Siciliana. V tomto ohľade žalobca podčiarkuje, že z dôvodu napadnutého rozhodnutia stratil právo na celú pomoc stanovenú rozhodnutím o schválení, čo nespochybňuje. Za neprimerané však považuje zamietnutie Komisie nahradiť mu čiastku výdavkov, vynaložených CIS v rámci vykonania projektu, teda výdavkov, ktorých skutočnosť a opodstatnenosť talianske orgány konštatovali a potvrdili a ktoré dokonca pôvodne Komisia prijala.

42 Podľa Komisie celkové zrušenie pomoci nezakladá porušenie zásady proporcionality, ak sú splnené okolnosti, ktoré to odôvodňujú. V predmetnej veci sa teda Komisia domnievala, s ohľadom na dokumenty predložené vnútroštátnymi orgánmi a na základe práva na voľnú úvahu, ktorá jej bola udelená článkom 24 nariadenia č. 4253/88, že musí pomoc Spoločenstva zrušiť. Komisia najmä zdôrazňuje, že iba jedno zo siedmich opatrení uvedených v projekte bolo uskutočnené, že toto opatrenie sa obmedzilo na vytvorenie štruktúry, po ktorej nasleduje uskutočnenie ďalších opatrení, a že uvedená štruktúra nebola schopná fungovať z dôvodu jej

vstupu do likvidácie v októbri 1995, t. j. predtým, ako uplynula lehota stanovená na platbu, a v každom prípade predtým, ako mohla byť operatívna.

43 Nakoniec, v rámci siedmeho žalobného dôvodu, žalobca sa odvoláva na existenciu porušenia zásady legitímnej dôvery, keďže napadnuté rozhodnutie ruší pomoc ako celok bez toho, aby zobralo do úvahy následky tohto opatrenia pre CIS, ktorá, pri dodržiavaní ustanovení týkajúcich sa predmetnej veci, a tým, že bola presvedčená o správnosti svojho konania, uskutočnila v dobrej viere, v rozsahu svojich právomocí a možností, všetky činnosti nevyhnutné na vykonanie globálneho grantu. Následne mala Komisia radšej zobrať do úvahy výdavky vynaložené v rámci výkonu pomoci, správne potvrdené a nahlásené, ako rozhodnúť o zrušení pomoci bez náhrady týchto výdavkov.

44 Podľa Komisie ochrana legitímnej dôvery vyžaduje tri podmienky práva Spoločenstva: po prvé, presné, bezpodmienečné a zhodné uistenia musia byť poskytnuté zúčastnenej osobe orgánmi Spoločenstva; po druhé, tieto záruky musia byť schopné v ich príjemcoch vzbudiť legitímne očakávania a po tretie, záruky musia byť v súlade s príslušnými pravidlami (rozsudok Súdu prvého stupňa zo 6. júla 1999, Forvass/Komisia, T-203/97, Zb. VS s. I-A-129 a II-705, body 70 a 71). V predmetnej veci žiadna z týchto troch podmienok nebola naplnená. CIS tak vynaložila výdavky týkajúce sa pomoci na základe svojej vlastnej iniciatívy. Komisia síce uznáva, že proti tejto iniciatíve CIS nič nenamietala, ale tvrdí, že ju ani nevynucovala, čo teda nemohlo u žalobcu vzbudiť žiadne legitímne očakávania, že tieto výdavky budú nahradené. Naopak, Komisia upozorňuje, že rozhodnutie o schválení a dohoda medzi CIS a Komisiou naznačujú, že globálny grant bol poskytnutý na otvorenie a prevádzkovanie informačného centra v určených lehotách. Žiadne ustanovenie teda neumožňovalo vyvodiť záver, že výdavky vynaložené na vykonanie projektu by boli v prípade neuskutočnenia tohto projektu nahradené.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

45 Vyjadrenie skutočností a tvrdení predložených žalobcom v rámci správneho konania a zopakované v jeho vyjadreniach môžu byť zhrnuté takto:

— CIS nevykonala nič nezákonné ani nespôsobila žiadnu zmenu vo výkone pomoci, ale stala sa len obeťou správania sa Regione Siciliana,

— CIS uskutočnila opatrenie č. 1 a ohlásila Komisii, že sa zaviazala splniť viaceré záväzky týkajúce sa najmä opatrení č. 3 a 5,

— Komisia nezobrala do úvahy uistenia dané v čase stretnutia dozorného výboru uskutočneného 15. decembra 1994, počas ktorého jej zástupca poukázal na to, ktoré opatrenia musia byť prijaté, aby sa naplnili podmienky spojené so záväzkami, ktoré majú byť prevzaté do 31. decembra 1994,

— Komisia poprela, že to bolo následkom jej zamietnutia predĺženia lehôt, ktoré by umožnili prijatie právne záväzných právnych a finančných záväzkov, že činnosti stanovené v rámci pomoci neboli uskutočnené,

— likvidácia CIS bola teda priamym následkom zamietnutia predĺženia lehôt, ktoré nevyhnutne znamenalo nemožnosť pomoc uskutočniť,

— Komisia sa rovnako vzdialila od stanoviska prijatého v jej liste z 21. septembra 1995, v ktorom požadovala od CIS, aby ohlásila výšku vynaložených výdavkov na účely stanovenia podielu účasti EFRR.

46 Je potrebné poznamenať, že chýbajúce alebo nedostatočné odôvodnenie spadá pod porušenie podstatných formálnych náležitostí v zmysle článku 230 ES a predstavuje žalobný dôvod verejného poriadku, ktorý musí zohľadniť súd Spoločenstva *ex offo* (rozsudky Súdneho dvora z 20. februára 1997, Komisia/Daffix, C-166/95 P, Zb. s. I-983, bod 24, a z 2. apríla 1998, Komisia/Sytraval a Brink's France, C-367/95 P, Zb. s. I-1719, bod 67; rozsudok Súdu prvého stupňa z 21. marca 2001, Métropole télévision/Komisia, T-206/99, Zb. s. II-1057, bod 43).

47 Taktiež treba pripomenúť, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že z odôvodnenia individuálneho rozhodnutia vydaného v neprospech dotknutých subjektov musia vyplývať jasne a jednoznačne úvahy orgánu, ktorý prijal rozhodnutie tak, aby dotknuté subjekty spoznali dôvody prijatého opatrenia a príslušne súdne orgány mohli vykonať svoje preskúmanie (rozsudky Komisia/Sytraval a Brink's France, už citovaný, bod 63, a Métropole télévision/Komisia, už citovaný, bod 44).

48 V predmetnej veci sa pritom napadnuté rozhodnutie nevyjadruje k rôznym už citovaným skutkovým okolnostiam a tvrdeniam týkajúcich sa najmä otázky, či takéto skutočnosti mohli alebo nemohli odôvodniť náhradu výdavkov vynaložených CIS pred zrušením pomoci, a to napriek tomu, že odpoveď na tieto skutočnosti je podstatná pre to, aby umožnila Súdu prvého stupňa preskúmať opodstatnenosť napadnutého rozhodnutia.

49 V rámci časti týkajúcej sa „chodu projektu" sa totiž napadnuté rozhodnutie obmedzuje na zdôraznenie, že „príjemca vstúpil do likvidácie 20. októbra 1995" (šieste odôvodnenie), že konečný stav výdavkov, ako aj príslušná dokumentácia

k týmto výdavkom bola odovzdaná Komisii a že výdavky uplatňované príjemcom boli vo výške 711 584 000 ITL, z ktorých 688 505 743 ITL bolo vyhlásených za prípustné po overení uskutočnenom orgánmi Regione Siciliana (siedme odôvodnenie).

50 V rámci časti týkajúcej sa „reakcie dotknutého členského štátu" napadnuté rozhodnutie upresňuje, že (desiate odôvodnenie):

„Listom z 11. marca 2002... talianske orgány odovzdali vyžiadané doplňujúce informácie pripravené likvidátorom [CIS]. Tieto informácie potvrdzovali, že:

— oznámené výdavky sú vo výške 711 584 000 ITL, z ktorých boli, po overení vykonanom orgánmi Regione Siciliana, prehlásené za prípustné výdavky vo výške 688 505 743 ITL,

— činnosti týkajúce sa globálneho grantu boli výlučne poskytnuté na opatrenie č. 1 ‚štrukturálneho členenia informačného centra',

— právo na platbu bolo založené na domnienke, že zlyhanie uskutočnenia určeného cieľa nemá za následok činnosť (alebo nečinnosť) CIS, ale oneskorené uzatvorenie dohody medzi Regione Siciliana a príjemcom a v dôsledku toho oneskorené spolufinancovanie Regione Siciliana."

51 V rámci časti týkajúcej sa „posúdenia Komisiou" napadnuté rozhodnutie iba potvrdzuje, že (dvanáste odôvodnenie):

„...

— cieľ globálneho grantu, spočívajúci v uskutočnení činností opísaných v článku 5 dohody [medzi CIS a Komisiou], nebol dosiahnutý, keďže len opatrenie č. 1 ‚štrukturálne členenie informačného centra CIS' zo siedmich opatrení stanovených týmto článkom bolo uskutočnené,

— argumenty predložené CIS neoprávňujú zobrať viac do úvahy ohlásené výdavky týkajúce sa opatrenia ‚štrukturálne členenie informačného centra CIS'. Predložené dôvody vysvetľujúce neúspech globálneho grantu, spojené s oneskorených spolufinancovaním talianskymi orgánmi, neodôvodňujú požiadavku o príspevok Spoločenstva, pretože grant bola poskytnutý na uskutočnenie činností stanovených v dohode [medzi CIS a Komisiou]. Cieľom poskytnutia globálneho grantu bola činnosť informačného centra. Toto centrum nikdy nefungovalo a vstúpilo do likvidácie po uskutočnení jediného zo siedmich opatrení stanovených v dohode [medzi CIS a Komisiou]. [Ne]rešpektovanie dohody [medzi CIS a Komisiou] následne oprávňuje zrušenie pomoci poskytnutej vo forme globálneho grantu a vymáhanie vyplatenej zálohy."

52 Je potrebné poznamenať, že napadnuté rozhodnutie nespomína udalosti, ktoré sa stali medzi 2. septembrom 1993, dňom, v ktorý bola podpísaná dohoda medzi CIS a Komisiou, a 20. októbrom 1995, dňom, v ktorý CIS vstúpila do likvidácie.

53 Po prvé, napadnuté rozhodnutie vôbec neodkazuje na prvú žiadosť o predĺženie lehôt, ktorú predložila CIS Komisii 12. novembra 1993 a na rozhodnutie Komisie predĺžiť do 31. decembra 1994 lehotu týkajúcu sa prevzatia finančných záväzkov stanovenú v článku 3 prvom odseku rozhodnutia o schválení.

54 Po druhé, v napadnutom rozhodnutí nebolo spomenuté Komisiou zamietnuté schválenie druhej žiadosti o predĺženie lehôt predloženej Regione Siciliana, ktoré malo za následok znemožnenie uskutočnenia pomoci CIS. Komisia nenašla žiadne stopy po týchto dvoch dokumentoch, ako to mohla preukázať Súdu prvého stupňa pri odpovedi na žiadosť o predloženie uvedených dokumentov. Predsa však treba zdôrazniť mimochodom, že článok 3 druhý odsek rozhodnutia o schválení umožňuje Komisii predĺžiť tieto lehoty, ak to odôvodňujú predložené informácie.

55 Po tretie, napadnuté rozhodnutie nespomína list Komisie CIS z 21. septembra 1995, hoci tento list informuje CIS, že „[druhej] žiadosti o predĺženie lehôt na finančné záväzky nemôže Komisia vyhovieť z dôvodu nedostatku platných záväzných rozhodnutí voči ‚prijímajúcim podnikom'". Je potrebné poznamenať, že dôvod, na ktorý sa odvoláva tento list je v protiklade so stanoviskom vyjadreným počas stretnutia dozorného výboru projektu, ktoré sa uskutočnilo v Palerme 15. decembra 1994 za účasti zástupcov CIS, úradníka (GR) „regionálnej politiky" Komisie a úradníkov Regione Siciliana, počas ktorého sa prerokovávala otázka výkonu záväzkov, ktoré mali byť prevzaté pred 31. decembrom 1994. Počas tohto stretnutia úradník Komisie uviedol, ako je uvedené v pripomienkach CIS týkajúcich sa rozhodnutia otvoriť konanie stanovené v článku 24 nariadenia č. 4253/88, ktoré boli 11. marca 2002 predložené Komisii a ktoré neboli posledne menovanou napadnuté: „V rámci konkrétneho prípadu CIS je možné sa domnievať, že rozhodnutie, ktorým správna rada CIS schválila projekty vykonania všetkých opatrení a záväzok uskutočniť projekt tak, ako bolo stanovené, spadá pod koncept ‚záväzkov, ktoré majú byť splnené pred 31. decembra 1994'." Z dôvodu uvedenia do súladu s týmto výkladom správna rada CIS prijala 20. decembra 1994 niekoľko rozhodnutí

týkajúcich sa vykonania projektu, najmä pokiaľ ide o opatrenie č. 3 (ponuka rozšírených informačných služieb pre podniky), pre ktoré boli určené databázy a nevyhnutné ľudské zdroje, a opatrenia č. 5 (využitie externých úradov), pre ktoré boli prijaté realizačné plány.

56 Napadnuté rozhodnutie v tomto bode potvrdzuje, že len opatrenie č. 1 (štrukturálne členenie informačného centra) bolo uskutočnené, bez toho, aby sa vyjadrilo k tvrdeniam CIS predloženým v už citovanom liste z 11. marca 2002, čo sa týka vykonania opatrení č. 3 a č. 5, a to dokonca predtým, ako Komisia odmietla schváliť druhé predĺženie lehôt.

57 Po štvrté, napadnuté rozhodnutie rovnako nespomína obsah listu Komisie CIS z 21. septembra 1995, v ktorom požadovala od CIS „v čo najkratšej dobe informovať o výške [jej] záväzkov, aby [Komisia] mohl[a] určiť výšku [svojich] záväzkov". Z tejto žiadosti možno odôvodnene usudzovať, že Komisia v tom čase súhlasila s náhradou časti výdavkov vykonaných CIS na vykonanie pomoci.

58 Okrem toho, napadnuté rozhodnutie, ktoré napriek tomu zakladá zrušenie pomoci a dotknuté zamietnutie poskytnutia náhrady v prípade, ak nebudú vykonané všetky opatrenia stanovené v článku 5 dohody medzi CIS a Komisiou, neberie do úvahy možnosť poskytnutú článkom 14 tejto dohody, ktorá stanovuje, že v prípade, keď sa sprostredkovateľ dopustí vážnych nesplnení povinností, môže Komisia kedykoľvek zrušiť záväzky, na ktorých splnenie sa zaviazala na základe tejto dohody, „s priznaním splatných čiastok sprostredkovateľovi za vzniknuté záväzky a za uskutočnené činnosti s cieľom vykonať globálny grant až do dňa oznámenia o zrušení". Ak by však mohli byť nahradené výdavky vynaložené na vytvorenie globálneho grantu v prípade vážneho nesplnenia povinnosti zo strany sprostredko-

vateľa, je ťažké pochopiť, prečo nemôžu byť nahradené tieto výdavky, ak sa takéto nesplnenia zo strany žalobcu nevyskytli.

59 Následne z vyššie uvedeného vyplýva, že napadnuté rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené, takže Súd prvého stupňa nie je schopný vykonať svoje preskúmanie. Súd prvého stupňa najmä nemôže posúdiť zákonnosť napadnutého rozhodnutia vzhľadom na zásady proporcionality a ochrany legitímnej dôvery.

60 Následkom toho je potrebné zrušiť napadnuté rozhodnutie, pretože Komisia porušila povinnosť odôvodnenia, ktorú jej stanovuje článok 253 ES. Napadnuté rozhodnutie totiž dostatočne neodôvodňuje otázku náhrady podielu EFRR, čo sa týka výdavkov vynaložených CIS v rámci pomoci v stanovenej výške 688 505 743 ITL.

O trovách

61 Podľa článku 87 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia nemala vo svojich dôvodoch úspech a žalobca navrhol zaviazať Komisiu na náhradu trov konania, je opodstatnené rozhodnúť tak, že znáša vlastné trovy konania, a súčasne je povinná nahradiť trovy konania žalobcu.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (prvá komora)

rozhodol a vyhlásil:

1. **Rozhodnutie Komisie K (2002) 4155 z 15. novembra 2002 týkajúce sa zrušenia pomoci Európskeho fondu pre regionálny rozvoj, ktorá bola poskytnutá rozhodnutím Komisie K (93) 256/4 zo 16. februára 1993 sa zrušuje v časti, v ktorej zrušuje pomoc týkajúcu sa výdavkov vynaložených Centro informativo per la collaborazione tra le imprese e la promozione degli investimenti in Sicilia SpA v stanovenej výške 688 505 743 talianskych lír.**

2. **Komisia znáša vlastné trovy konania a je povinná nahradiť trovy konania žalobcu.**

Cooke García-Valdecasas Labucka

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 22. júna 2005.

Tajomník

H. Jung

Predseda komory

J. D. Cooke